

Sergili Oğuz'un, şimdiki kitaplar için binlerce teşekkürler. Çoban ar mağazası, cam sakızı... Ben de bunları yazdım. Gözlerinden özlemlerle öperim, kâşerî dileklerini sunarım.

Politika ötesi

Mehmed KEMAL

Allı ile Fırfırı

Oğuz Tansel, "sözlü gelenekten aldıklarını yazılı olarak veren bir masalcıyım." diyor. Şimdiye dek Oğuz Tansel'i bir ozan olarak tanıyanlar, "Allı ile Fırfırı" adlı (iki ciltlik) yapıtını okuduktan sonra bir masalci olarak da görmüş olacaktırlar. Oğuz Tansel'de masal merakı çocukluğundan başlar. "Bozkır'ın Meyre köyünde, çocukluğumda anam, ağabeyim, evimizde çalışmak için gelen Süleyman Çavuş'un iki kızı, başka kadınlar, bana masallar, hayvan öyküleri Nasrettin Hoca fıkraları anlatırlardı" diyor. Bunlar genç ozanın belleğinde yer etmiştir. Geliştikten, delikanlılık çağına geldikten sonra da bunları unutamamıştır. Öğretmen olup Amasya'ya atandıktan sonra güzel bir raslantı olarak portev Boratav'la karşılaşmıştır, onun isteklendirmesiyle de masal derlemeğe girişmiştir. Yıllarını açıklamıyor ama, herhalde 35-40 yıl öncesinden söz ettiğini anlıyoruz.

Oğuz Tansel'in iki işlevi vardır: biri masalları elinden geldiğince kaynak-

larından derlemek, biri de masalları "işlediği anlamı, olağanüstü büyü öğelerini doğaya yaslandırarak dünya görüşüne uygun yazmaya çalışmak"tır. Olukça zor bir uğraştır ama bunu yapabiliştir.

Masallar Oğuz Tansel'e göre, "Çocukların bilincine iyiliği, doğruluğu, güzelliği cezasız notsuz yerleştirir. Masal kahramanlarının özellikleri olan korkusuzluğu, atılçanlığı, becerikliliği güçlükleri yenmeyi benimsetip aşılır. "Eh, amaç bu olunca masala yeni bir biçim vermek, yeni bir anlatım getirmek zorunludur. Bunu da, kökeninde ozanlık, güzele saygınlık bulunan bir kişi yapabilir. Bu da Oğuz Tansel'den başkası olamaz.

Bundan yirmi yıl önce bir Konya gecesinde sokakta tanıştığım Oğuz Tansel'in "Savrulmayı Bekleyen Harman" ve "Gözünü Sevdığım" adlı iki şiir kitabı olduğunu biliyordum. Masalci yanı da kulağıma çalmırdı ama, böylesine ciddi gönül verdiği bilmezdim. Kon-

va gecesini diyorum, Kasım Gülek'in CHP Genel Sekreteri olduğu siyasal ortamın tozdan dumandan geçilmediği bir dönemde Konya'ya gitmiştim. Zamanın valisi Gülek'i kente sokmak istemiyordu. girdi. Konuşmasını yaptı, bizde gazetemize eriştirdik. Gecesinde Şehir Kulübüne davetli idim. Postaneden çıktım, Şehir Kulübünü arıyorum. Karanlıkta bir adama sordum.

"Kardeşim, ben de oraya gidiyorum seni götürüyüm" dedi.

Karanlıkta, beni yederek gideceğim yer götürdü, bana iyilik eden adamın kimliğini bilmiyordum, o da benim kimliğimi bilmiyordu. Yol boyu sorduk burdan konuşarak kulübe vardık. Ben aradıklarımı buldum, o da kendi masasına oturdu. Hem kütübe hem aydınlığa kavuşmuştuk. Yüzlerimizi orada gördük.

Beni bekleyenler beni oraya getirenin öğretmen Oğuz Tansel olduğunu söylediler. Onun arkadaşları da benim kimliğimi Oğuz Tansel'e söylemişlerdi. Belli dergilerde ikimizin de şiirleri çıkıyordu. İmzalarımızı tanyorduk. Gecenin bir saatinde Oğuz'la sarmaş doluş olduk. Çağrılı olduklarımız, tanışmalarımız, çevremizdekiler çekip gittiler. Oğuz'la ikimiz bin yıllık bir dost gibi gecenin içinde beraber kaldık.

Beni faytona bindirerek kentin kuyusunda gibi gelen, bağlar arasında bir

eve götürdü. Eşini, çocuklarını uyardırıp beni tanıştırdı. Birbirimizi tanımanın kıvanç ve onurunu yaşıyorduk. Uzun saatler oturarak yeniden demlendik. O gün, bugün dostluğumuz kırılmadan, incinmeden, uzaktan uzağa da olsa sürüp gitmektedir. Bilmiyorum, bunları anlatırken ben de, Oğuz'dan geçen bir tutkuyla masalcılık mı ediyorum? Etsem bile onun başarısı ile benim beceriksizliği mi yansıtmış bakımdan iyidir.

Artık bir masal babası olarak Oğuz Tansel'i tanıyoruz. "Altı Kardeşler, Yedi Devlet, Üç Kızlar ve Mavi Gelin" den beşinci sonrakı kitabı (iki ciltlik) Allı ile Fırfırı'ya da çıkarmıştır. Birinci hamur kağıda basılan, resimlerle süslenmiş kitap çocuklarca da, büyüklerce de okunmaya değer niteliktedir. Kapak ve iç desenleri ressam, seramikçi Seniye, Fenmen resimlendirmiştir. Önemli bir katkıdır. Şair, ressam Metin Eloğlu bir sunu yazmıştır: Oğuz Tansel'in "Türkeli uygarlıklarının, gelişen halk, yaratıcılığının kaynaklarından beslendiğini" yazıyor ki ozanca bir doğruyu dile getiriyor.

Şair Halim Uğurlu ise, Oğuz Tansel'in "evrensel çizgiye ulaşmış, yaşayan sanatçılarımızdan biri" olduğunu yazıyor. Bu da doğrudur. Oğuz Tansel Dedekorkut, Andersen kuşağından bir masalci olduğunu ispatlamıştır. Değerinin bilinmesini dilerim.

Mehmet Kemal (1976) "Allı ile Fırfırı," Barış 8 Kasım 1976